

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí v Bratislave 11. septembra 2013 v trestnej veci obvineného **J. O.** pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 2T 52/2009, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. M. R., proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 6. októbra 2010, sp. zn. 1To 129/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. O. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 26. mája 2010, sp. zn. 2T 52/2009, bol obvinený J. O. uznaný za vinného zo spáchania

pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na skutkových základoch uvedených v bodoch 1/ až 14/ predmetného rozsudku.

Okresný súd obvinenému J. O. podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. a § 37 písm. m/ Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Okresný súd súčasne zaviazal obvineného podľa § 287 ods. 1 Tr. por. na náhradu škody poškodeným, ktorú presne vymedzil vo svojom rozhodnutí. So zvyškom nároku

odkázal poškodených podľa § 288 ods. 2 Tr. por. na občianske súdne konanie. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodených Ing. H. H. a G. K. odkázal s nárokmi na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Bratislave uznesením zo 6. októbra 2010, sp. zn. 1To 129/2010, podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu, § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní namietal, že prvostupňový súd zle vyhodnotil dôkazy. Poukazoval na to, že v prípravnom konaní sa síce priznal k spáchaniu všetkých skutkov, toto však urobil pod nátlakom a pred súdom vinu uznal len pri skutkoch pod bodmi 4/, 13/ a 14/ rozsudku. Obvinený namietal, že prvostupňový súd pri vyhodnotení dôkazov dospel k záveru, že spôsob spáchania jednotlivých skutkov vykazuje podobnosť, a to spôsobom vniknutia do bytov, ktoré sa nachádzali na prízemí, resp. na prvom poschodí. Nakoľko však išlo o skutky spáchané vo viacerých obvodoch mesta, nemusel ich, podľa názoru obvineného, spáchať ten istý človek.

Ďalej obvinený namietal rozpory pri vyčíslení škody. Poukazoval na to, že súd ho uznal vinným z pokračovacieho zločinu krádeže, pričom svojim konaním spôsobil značnú škodu, konkrétne 40 213,89 €. Avšak vo výroku, ktorým ho súd zaviazal na náhradu škody voči poškodeným vyčísлил škodu len na 19 886,41 €. Vzhľadom na uvedené mal za to, že súd nesprávne určil výšku škody a v končenom dôsledku nesprávne uložil trest pri hornej hranici trestnej sadzby, ktorý považoval za neprimerane prísny.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietal, že previerky výpovedí na mieste činu sa uskutočňovali bez ustanoveného obhajcu. Zo strachu pred políciou vypovedal a ku skutkom sa priznal. Vo svojich výpovediach sa zamotal, čoho

by sa v prítomnosti obhajcu, ktorý by mu ozrejmil situáciu, nedopustil a mal by aj istotu o korektnosti postupu vyšetrovateľov.

Žiadal preto, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 26. mája 2010, sp. zn. 2T 52/09, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo 6. októbra 2010, sp. zn. 1To 129/2010, a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

V dovolaní obvinený namietal, že v prípravnom konaní došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Tr. por. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie, a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda

aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Najvyšší súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že v predmetnej veci začal vyšetrovateľ trestné stíhanie voči J. O. pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. (pre 8 skutkov) na základe uznesenia z 28. mája 2009, ČVS: ORP-506/OVK-B3-2009. Obvinený bol zadržaný dňa 28. mája 2009, kedy bol vypočutý a následne boli vykonané prvotné previerky na mieste činu. Nasledujúci deň (29. mája 2009) podal prokurátor návrh na vzatie obvineného do väzby, pričom sudca pre prípravné konanie ešte v ten istý deň uznesením, sp. zn. Tp 13/2009, rozhodol o vzatí obvineného do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. Nakoľko bol naplnený dôvod povinnej obhajoby v zmysle § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por., Okresný súd Bratislava III obvinenému opatrením z 1. júna 2009, sp. zn. Tp 13/09, ustanovil obhajcu JUDr. M. R..

Uznesením zo 4. júna 2009, ČVS: ORP-1259/2-OSV-B3-2009, začal vyšetrovateľ trestné stíhanie voči J. O. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. (pre 1 skutok).

Následne začal vyšetrovateľ trestné stíhanie voči J. O. pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s pokračovacím prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. (pre 5 skutkov) na základe uznesenia z 8. júna 2009, ČVS: ORP-337/OVK-B4-2009. Nakoľko sa obvinený toho času nachádzal vo väzbe, sudca Okresného súdu Bratislava IV telefonicky ustanovil za obhajkyňu JUDr. A. R..

Z uvedeného je zrejmé, že obvinenému po naplnení dôvodov povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. bol ihneď ustanovený obhajca. Po vznesení obvinenia zo dňa 8. júna 2009 bola obvinenému ustanovená obhajkyňa, ktorá bola prítomná pri nasledujúcich výsluchoch obvineného. Tiež bola upovedomená o vykonávaní previerok výpovedí na mieste činu, avšak na úkon sa nedostavila. Obvinený však do zápisnice o previerke výpovede z 9. júna 2009 (č.l. 769-773) vyhlásil, že úkonu sa zúčastní aj bez prítomnosti svojej obhajkyne. Čo sa týka previerok výpovedí na mieste činu z 28. mája 2009, tieto sa uskutočnili

bez prítomnosti obhajcu, nakoľko si obvinený obhajcu nezvolil a v tom čase dôvod povinnej obhajoby ešte neexistoval.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda naplnený nebol.

Obvinený ďalej uplatnil dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený namietal predovšetkým spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými procesnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (nezákonne vykonané dôkazy), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

Keďže Okresný súd Bratislava III vykonal dokazovanie zákonným spôsobom v rozsahu postačujúcom na ustálenie skutkových okolností, čo následne potvrdil aj Krajský

súd v Bratislave, Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol akceptovať obvineným uvádzaný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Obvinený v dovolaní namietal nesprávne určenú výšku škody, ktorá mala mať za následok uloženie neprimerane prísneho trestu.

Podľa § 126 ods. 1 Tr. zák. pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a v mieste činu obvykle predáva. Ak výšku škody nemožno takto zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci alebo na uvedenie veci do predošlého stavu.

Podľa § 126 ods. 3 Tr. zák. ak nemožno určiť výšku škody alebo ujmy ani jedným zo spôsobov podľa odsekov 1 a 2 alebo ak sú vážne pochybnosti o správnosti výšky škody alebo takto určenej ujmy, určí sa jej výška na podklade odborného vyjadrenia alebo potvrdenia právnickej osoby, ktorej pôsobnosť alebo predmet činnosti poskytuje záruku objektívnosti určenia škody alebo ujmy; inak sa výška škody určí na podklade znaleckého posudku.

Po preštudovaní predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že výška škody, ktorú svojim konaním obvinený spôsobil, bola riadne preukázaná, a to odbornými vyjadreniami, resp. znaleckými posudkami v hodnote 40 123,89 €. Skutočnosť, že obvinený bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zaviazaný k náhrade škody 19 886,41 € je spôsobená tým, že si niektorí poškodení voči obvinenému neuplatnili nárok na náhradu škody. Táto okolnosť však nemala vplyv na kvalifikáciu skutku ako trestného činu, pri ktorom je kvalifikačným momentom výška škody, ktorú obvinený svojim konaním spôsobil (nie skutočnosť, či si poškodený voči obvinenému náhradu škody uplatnil).

Vzhľadom na ustálenú výšku škody, ktorej správnosť najvyšší súd s poukazom na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ nemohol skúmať, okresný súd postupoval správne,

keď obvineného uznal vinným z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., nakoľko obvinený svojim konaním spôsobil značnú škodu.

Uloženie trestu potom zodpovedalo konaniu páchatel'a ako aj skutočnosti, že obvinený bol v minulosti viackrát odsúdený za majetkovú trestnú činnosť a predmetných skutkov sa dopustil v krátkom časovom intervale po prepustení z predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody. Súd teda postupoval správne, keď obvinenému ukladal (po zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby) trest odňatia slobody v rozmedzí 5 rokov a 4 mesiace až 10 rokov.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. septembra 2013

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová